

**ASSOCIACIÓ DE VEÏNS
VISTA ALEGRE- CARME**
Passatge Picapedrers, 1

PROPOSTA DE DINAMITZACIÓ I POSADA EN VALOR DEL PATRIMONI HISTÒRIC I ARQUITECTÒNIC DEL BARRI DE VISTA ALEGRE-CARME DE GIRONA

**AJUNTAMENT DE GIRONA/ Subvencions per a la dinamització dels barris de Girona
2020**

Al barri de Vista Alegre- Carme fa temps que es detecten problemes de diferents escales, com ara la progressiva desaparició del comerç tradicional i la seva substitució per els comerços adreçats a sectors de la nova immigració, degradació de les edificacions , focus puntuals de marginalitat social,... i també un lent però constant procés d'enderroc de les edificacions d'interès tradicional.

El caràcter del nostre barri es basa en bona mesura en l'existència d'edificis tradicionals que corren el risc de anar desapareixent en mans de l'especulació immobiliària. L'any passat es va aterrar una caseta tradicional a Taquígraf Martí, 15 i hi ha altres edificis importants en risc com ara la calera del Palco dels Sastres.

1. El raval de Vista Alegre, un nucli de cases tradicionals del s.XIX

El barri de Vista Alegre ha crescut històricament en el segle XIX al marge dret del riu Onyar, i havia estat un sector de baixa densitat, amb casetes tradicionals amb jardí.

A l'època medieval hi havia un convent de l'Ordre del Carme, edificat a finals de segle XIII i que donà nom al sector. El convent es va enderrocar l'any 1653 i en els segles XVII i XVIII aquesta zona situada fora muralles era habitada només per alguns jornalers i treballadors del camp.

Segons el cens de l'any 1857, dels 14.615 habitants que tenia Girona , el raval del Carme només en comptava amb 242.

A finals del segle XIX i principis del segle XX es produeix a tot Catalunya el fenòmen de les casetes d'estiueig i la política de la Manomunitat de Catalunya de incentivar barris i ciutats jardí, sota el lema de "la caseta i l'hortet".

Apareixen aleshores, a les vores de l'Onyar a l'est de Girona petits nuclis de casetes petitburseses , algunes de les quals encara es poden veure als entorns del parc de Vista Alegre. Els gironins hi anaven, atrets per la bellesa del seu paisatge, amb múltiples fonts i paratges amb aigües com les Tres Roquetes o els Pals. S'hi practicava la pesca i el bany al riu.

Als anys cinquanta i seixanta la ciutat creix i aleshores Vista Alegre es configura com el barri de Girona que és actualment. D'una banda es consolida l'eix del carrer del Carme amb la construcció d'habitatges en filera en el mateix carrer. En paral·lel, al sector de les Pedreres propers al paratge del Bec Eixut es comencen a edificar xalets residencials de les classes benestants i en contraposició els polvorins són objecte de colonització per part de la nova immigració que comencen a edificar assentaments de barraques.

L'any 1967 es construeix l'Institut Jaume Vicens Vives i el 1968 s'edifica l'Església de Santa Maria de Vista Alegre.

El barri de Vista Alegre està vinculat de sempre al sector de les Pedreres, del qual es pot dir que és el seu basament, al peu de la muntanya de Torre Gironella. De fet, les pedreres de Girona acabaven el seu cicle productiu a Vista Alegre, on encara es conserva l'edifici de la calera , el forn de calç on es feia la cuita de les pedres per tal d'obtenir-ne la calç.

A finals del segle XX el barri de les Pedreres – Fora Muralla adquireix entitat pròpia, separada del barri de Vista Alegre, ancorat entre el llit del riu Onyar i el carrer del Carme i l'antic camp de futbol, convertit en l'actual parc de Vista

Alegre, que en els anys 80 es projecta com a un dels espais públics més importants de la ciutat.

2. L'interès per el nostre entorn, element dinamitzador del barri

Com a ciutadans del nostre temps, ens veiem obligats a despertar l'interès pel món que ens envolta, oferint una mirada artística a elements o obres que aparentment podrien ésser banals. Per a nosaltres l'arquitectura no és tan sols una de les múltiples manifestacions artístiques, sinó que incideix de manera clara, directa i notòria en la vida dels ciutadans que hi habiten o que cada dia passen per davant d'edificis amb un gran valor social, històric i artístic, és a dir, patrimonial. És per aquest motiu que les investigacions relacionades amb els usos del patrimoni avui en dia tenen tanta importància, ja que ens ajuden a entendre i comprendre la història social i cultural d'un lloc. Aquests elements patrimonial són els que ens defineixen i ens marquen una manera de fer i de ser. La conservació dels elements patrimonials, doncs, ajuda a preservar la identitat d'un lloc en un espai i un temps en concret i ens permeten construir un futur.

La identitat diferenciada de Vista Alegre rau en aquest aire diferent de la ciutat de Girona que encara és present en molts racons del nostre barri.

L'any 2019 es va proposar a l'Ajuntament un document urbanístic que els protegeixi adequadament atesos els seus valors de patrimoni arquitectònic tradicional. Caldria elaborar una fitxa que establís els diferents nivells de protecció. Estem parlant aproximadament d'uns 25 immobles, amb diferents graus d'interès i per tant amb una regulació específica de protecció per cadascun d'ells.

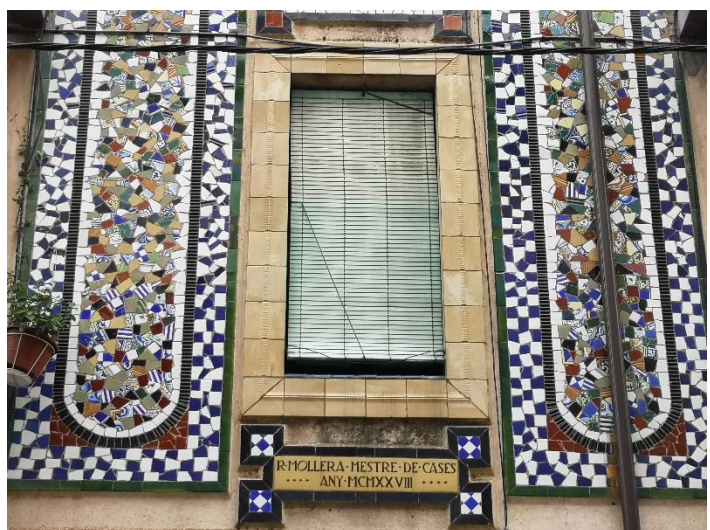
Casa tradicional a Taquígraf Martí, 15, enderrocada el 2019.

Forn de calç al Passatge dels Picapedrers

Conjunt d'habitatges socials anys 60s

Motius ornamentals rajola – anys 20

3. La dinamització del barri a partir del patrimoni històric i arquitectònic.

Aquesta proposta de dinamització i posada en valor del patrimoni avança en 5 fases o seqüències :

A. Catàleg d'edificis o indrets de valor patrimonial. Es proposa el seu inventariat amb un criteri ampli: valor de conjunts de cases de mestres d'obres (cases populars tradicionals), elements arquitectònics destacats (cases de estíueig o modernistes, de l'arquitecte Josep Esteve o Josep Claret,...), indrets amb valor etnològic com fonts o camins tradicionals, llocs històrics sovint vinculats a patrimoni desaparegut del barri.

En aquest sentit, es compta amb l'experiència de les passejades pel barri que es varen fer fa uns mesos amb habitants històrics de Vista Alegre o fotos històriques de particulars o del fons de imatges de la Diputació de Girona.

B. Itineraris pel barri com a oferta ciutadana o docent . Es proposa la creació d'uns itineraris per al seu ús ciutadà,turístic o didàctic tenint en compte:

- el disseny de l'itinerari segons els punts d'interès.
- La conservació i recuperació d'elements patrimonials.
- El condicionament del traçat amb la seva accessibilitat: escales, baranes,...
- El disseny de la senyalètica específica.

C. Senyalització com a reforç de la posada en valor . Es planteja una senyalització unificada que reforci aquest sentit de identitat del barri al mateix temps faciliti el consum cultural i determini els recorreguts amb potencial turístic en base als focus d'interès.

Es proposa doncs de senyalitzar els elements del patrimoni, equipaments i serveis de informació sobre llocs i edificis singulars.

D. Recursos interactius i visita virtual. Divulgació del projecte ciutadà , turístic i didàctic a la xarxa. Creació d'un mapa interactiu d'interrelació dels punts d'interès patrimonial com dels serveis condicionats a l'experiència del visitant.

Realització d'un audiovisual de divulgació del patrimoni històric i atractiu turístic de Vista Alegre. Accés a la informació de complement dels itineraris a través de codis QR en diferents punts de la ruta.

Proposta de desenvolupament d'una visita virtual del nucli i elements patrimonials . Realització a través de punts base de visió en 360º organitzats i georeferenciats.

4. Pressupost de la intervenció

- Redacció del Catàleg de edificis , llocs i espais amb valor patrimonial. Honoraris de l'equip pluridisciplinar. Arquitecte, historiador, ambientòleg 6000 €
- Disseny dels itineraris pel barri i senyalètica. Honoraris de tècnics en senyalització o gestió cultural . 4000 €
- Recursos interactius i visita virtual. Honoraris d'empresa especialitzada en sistemes informàtics o gestió cultural 4000 €

PRESSUPOST TOTAL ESTIMATIU 14.000 €, IVA apart.

Girona, a 5 d'octubre de 2020

Josep Maria Fortià
President- Associació de veïns Vista Alegre-Carme